

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kubica
Sędziowie:	SO Alicja Dziekańska (spr.) SO Tomasz Szczurowski
Protokolant:	Prot. sąd. Rafał Artymiuk

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt VIII GC 2266/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 co do kwoty 23616 zł i zasądza od (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz P. M. 23616 zł (dwadzieścia trzy tysiące sześćset szesnaście złotych) wraz z odsetkami: ustawowymi od 12 listopada 2013 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi za czas opóźnienia od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, a także zmienia wyrok w pkt 2 i ustala, że powód ponosi koszty procesu w 40%, a pozwany w 60%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. ustala, że powód ponosi koszty postępowania apelacyjnego w 40%, a pozwany w 60%, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie.

SSO Alicja Dziekańska	SSO Andrzej Kubica	SSO Tomasz Szczurowski
-----------------------	--------------------	------------------------

UZASADNIENIE

P. M. dochodził od (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 39.360 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Swoje roszczenie wywodzone z przepisu art. 471 kc obejmujące żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego powód wywodził z nieprawidłowego wykonania przez pozwanego obowiązków wynikających z zawartej przez strony umowy ubezpieczenia autocasco .

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. oddalił powództwo w całości i obciążył powoda kosztami procesu.

Wydany w sprawie wyrok oparty został na ustaleniach stanu faktycznego oraz rozważaniach przedstawionych w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia. Z ustaleń tych wynika, iż strony zawarły umowę ubezpieczenia autocasco używanego do prowadzenia działalności gospodarczej samochodu (podnośnika koszonego) N. (...). W okresie objętym ochroną ubezpieczeniową, w dniu 2 lipca 2013 r. doszło do uszkodzenia pojazdu. Szkoda została zgłoszona (...) S.A. tego samego dnia. W dniach 15 lipca 2013 r. oraz 5 września 2013 r. sporządzono kalkulację naprawy. (...) S.A. z tytułu umowy autocasco wypłacił P. M. w dniu 1 października 2013r. oraz 28 października 2013r. odszkodowanie obejmujące zwrot kosztów naprawy, wynikające z kalkulacji z dnia 5 września 2013 r., tj. odpowiednio 20.026,59 zł i następnie kwotę 350 zł.

P. M. na czas naprawy pojazdu uszkodzonego, tj. przez 76 dni roboczych, w okresie od dnia 04.07.2013 r. do dnia 01.10.2013 r. wynajmował pojazd zastępczy.

Z tego tytułu została wystawiona faktura VAT nr (...) na kwotę 59 827,20 zł brutto ze stawką dzienną 787,20 zł brutto

Pismem z dnia 21 października 2013 r. P. M. wezwał (...) S.A. do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. (...) S.A. odmówił zapłaty wskazując, iż P. M. nie wykupił dodatkowej opcji (...) stanowiącej pakiet świadczeń obejmujących zgodnie z (...) zwrot udokumentowanych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego.

Powód dochodził zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za 50 dni roboczych następujących po upływie 30-dniowego okresu, w którym zdaniem powoda, pozwany obowiązany był wypłacić odszkodowanie. Powyższe, według powoda, stanowiło nienależyte wykonanie umowy autocasco.

Pozwany w toku sporu kwestionował powództwo co do zasady i zarzucił, że umowa łącząca strony nie obejmowała pokrycia kosztów pojazdu zastępczego. W ocenie Sądu Rejonowego powyższe stanowisko okazało się w pełni słuszne i w istocie wystarczające dla rozpoznania sprawy. Sąd Rejonowy wskazał bowiem, że przedmiotem stosunku obligacyjnego stron była umowa autocasco, która przewidywała wypłatę odszkodowania w enumeratywnie wskazanych sytuacjach, a najem pojazdu zastępczego nie był takim przewidzianym w umowie stron wypadkiem ubezpieczeniowym, gdyż powód nie wykupił dobrowolnego ubezpieczenia w tym zakresie. Za nieterminowe spełnienie świadczenia pieniężnego, zdaniem Sądu, powodowi mogły przysługiwać wyłącznie odsetki (art. 481 k.c.).

Sąd pierwszej instancji podkreślił ponadto, iż pozwany odpowiadał na podstawie zawartej z powodem umowy autocasco – a nie jako ubezpieczyciel sprawcy szkody, wobec czego podstawa roszczenia powołana przez powoda, tj. art. 817 § 1 k.c. w zw. z art. 471 k.c. nie miała zastosowania.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. uznając powoda jako stronę przegrywającą spór w całości.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł powód zaskarżając wyrok w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania i prawa materialnego poprzez:

1. naruszenie - art. 207, 217 i 227 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych powoda o przesłuchanie świadka na okoliczność przebiegu naprawy pojazdu powoda w prowadzonym przez świadka warsztacie oraz przebiegu likwidacji szkody przez pozwanego oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wyjaśnień powoda na okoliczność dokonania przez powoda rozpoznania rynku przed wynajęciem pojazdu, negocjacji prowadzonych przez powoda odnośnie ceny długoterminowego najmu, na okoliczność zaopatrzenia pojazdu powoda N. (...) w podnośnik koszowy, okoliczności i czasu likwidacji szkody przez pozwaną spółkę, czasu naprawy pojazdu - co doprowadziło do nieustalenia okoliczności faktycznych sprawy w szczególności w następstwie nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego;

2. błędne ustalenia faktyczne, które miały wpływ na wynik sprawy poprzez stwierdzenie braku przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej spółki na podst. art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c. i w zw. z art. 817 § 1 i § 2 k.c.;

3. art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie w całości opinii biegłego inż. M. N. z dnia 27.03.2015 r. w następstwie błędnego uznania braku przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej spółki i nieustalenie, stosownie do przedstawionej opinii i okoliczności sprawy, zasadnego czasu najmu pojazdu;

4. art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepisy te nie mają zastosowania do zobowiązań pozwanego ubezpieczyciela z tytułu nienależytego wykonania umowy autocasco w sytuacji, gdy nienależyte wykonanie umowy jest następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność;

5. art. 817 k.c. w zw. z art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c. poprzez ich niezastosowanie w okolicznościach sprawy.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania odwoławczego.

Rozpoznając spór Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Na wstępie wskazać należało, iż Sąd Okręgowy w pełni podzielił – w istocie bezsporne pomiędzy stronami, a poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, przyjmując je za własne. Spornym w tej sprawie było natomiast, czy pozwany ubezpieczyciel autocasco odpowiada na podstawie przepisów art. 817 k.c. w zw. z art. 471 k.c. w zw. z art. 361 k.c. za szkodę w postaci poniesionych przez powoda kosztów najmu pojazdu zastępczego w okresie po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody.

Wskazać tu następnie należało, iż wprawdzie, jak słusznie ustalił to Sąd Rejonowy, umowa stron ubezpieczenia autocasco nie obejmowała dodatkowej opcji (...) obejmującej zwrot udokumentowanych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego, jednakże wywodzoną przez powoda już w pozwie podstawą żądania nie była umowa autocasco obejmująca taką rozszerzoną odpowiedzialność pozwanego, ale nieprawidłowe wykonanie tejże umowy autocasco w postaci likwidacji szkody po wynikającym z art. 817§1 kc okresie 30 dni – za następny okres 50 dni roboczych opieszałości ubezpieczyciela w likwidacji tej szkody, tj. do dnia 1 października 2013r wypłaty odszkodowania w kwocie 20.026,59 zł.

Co do zasady zatem ustalenia i wywody dotyczące ponoszenia przez pozwanego odpowiedzialności kontraktowej z tytułu zawartej przez strony sporu umowy autocasco w zakresie kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu i powyższy zakres odpowiedzialności pozwanego nie stanowił przedmiotu tego sporu. Bezspornym też było, iż pozwany z tytułu kosztów naprawy pojazdu wypłacił powodowi odszkodowanie w wysokości 20.026,59 zł oraz 350 zł. Likwidacja tej szkody winna jednak zostać dokonana w sposób należyty, tj. w niniejszym stanie faktycznym – w zagwarantowanym poszkodowanemu terminie 30 dni, ewentualnie przedłużonym o kolejne 14 dni, o których stanowi przepis art. 817

kc. Ciężar dowodu zajścia okoliczności uzasadniających przedłużenie likwidacji szkody o powyższe 14 dni leżał też zgodnie z normą art. 6 kc po stronie pozwanej.

W ocenie Sądu Okręgowego brak należytego wykonania obowiązku z umowy ubezpieczenia, tj. w sposób, w tym w terminie oraz w zakresie odpowiadającym normalnemu związkowi przyczynowemu o którym stanowi art. 361kc, rodzić może kolejną odpowiedzialność pozwanego, opartą już o przepis art. 471kc który stanowi o obowiązku naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. W niniejszej sprawie powód wywodził swoją szkodę wskutek nieprawidłowego – opieszałego wykonania przez pozwanego obowiązków z umowy autocasco. Szkada ta polegała na konieczności najmu pojazdu zastępczego w okresie, w którym pierwotna szkoda powoda (uszkodzenie pojazdu) winna już była zostać zlikwidowana.

Odnośnie ustalenia związku przyczynowego o którym stanowi art. 471kc wskazać należy, iż konieczność najmu pojazdu zastępczego, w tym pojazdu szczególnego charakteru (z podnośnikiem koszowym) w celu prowadzenia przez powoda działalności gospodarczej, w istocie nie była przez pozwanego kwestionowana. Jak wynika natomiast z dowodu z opinii biegłego sądowego, przeprowadzonej na okoliczność koniecznego czasu naprawy oraz przedziału stawek najmu pojazdu uszkodzonej klasy – czynności pozwanego związane z likwidacją szkody zajęły (niezależnie już od zasadności tego okresu) 28 dni, a zatem okres który pozwalał na likwidację szkody w terminie 30 dni wskazanym w przepisie art. 817§1 kc. Z tych względów brak było też podstaw do wywiedzenia, iż uzasadniony okres likwidacji szkody był dłuższy niż przedmiotowe 30 dni i w konsekwencji okres likwidacji szkody ponad powyższe 30 dni można już było uznać za stanowiący o opieszałości pozwanego. Odnośnie wysokości stawki najmu za którą powód wynajął pojazd zastępczy i zgodnie z którą wyliczył żądane odszkodowanie – biegły w swojej opinii jednoznacznie wskazał, iż stawka ta była nawet stawką „poniżej rozpiętości cen najmu występujących na rynku lokalnym poszkodowanego”. Dodać tu też należy, iż powyższy dowód z opinii biegłego Sąd Okręgowy uznaje za przeprowadzony w sposób rzetelny i prawidłowy, co do którego też strony nie zgłosiły, w tym na rozprawie 16 czerwca 2015r., a więc po wysłuchaniu biegłego, żadnych zastrzeżeń.

Wskazać następnie należy, iż biegły w swojej opinii stwierdził, iż naprawa pojazdu winna zająć 20 dni robocze, które w ocenie Sądu Okręgowego nie pozostają w normalnym związku przyczynowym ze szkodą powstałą na skutek opieszałości ubezpieczyciela (art. 361 kc). Sama naprawa pojazdu była bowiem bezpośrednią konsekwencją jego uszkodzenia w dniu 2 lipca 2013r. i organizacja procesu naprawy nie miała związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia z umowy autocasco, a w każdym razie takiej okoliczności powód w ocenie Sądu Okręgowego już nie udowodnił. W szczególności powołać tu należy się na opinię biegłego, który wskazał, iż konieczność dodatkowych nawet oględzin nie wywołała konieczności wstrzymania czynności naprawczych ujętych w zakresach wcześniejszej kalkulacji. Wobec czego okres naprawy pojazdu w granicach ustalonych przez biegłego nie stanowił o przedmiotowej szkodzie powoda, za którą odpowiedzialność winien ponieść ubezpieczyciel.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że jedynie 30 z 50 dni roboczych pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z dochodzoną przez powoda szkodą. Ustając wysokość zasadnego odszkodowania Sąd Okręgowy przyjął zatem iloczyn 30 dni roboczych i stawki w wysokości 787,20 zł za dobę.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł przyjmując jako początkowy dzień ich naliczania 12 listopada 2013 r. O ile bowiem w aktach sprawy brak jest dowodu kiedy zostało doręczone pozwanemu wezwanie do zapłaty (z wyznaczonym tam terminem płatności 14 dni) z dnia 21 października 2013 r., to Sąd Okręgowy przyjął, że pozwany najwcześniej dowiedział się o obowiązku zapłaty formułując w odpowiedzi na w/w wezwanie pismo z dnia 28 października 2013 r.. Wysokość odsetek zgodnie z art. 481 kc została zasądzona w wysokości ustawowej i od 1 stycznia 2016 r. w wysokości ustawowej za czas opóźnienia w związku z zmianą art. 481kc ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830).

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i zasądził na rzecz powoda kwotę 23.616 zł – jak w punkcie I, na podstawie art. 385kpc w pozostałej części apelację oddalił jako bezzasadną – jak w punkcie II oraz orzekł o kosztach na podstawie art. 98 kpc i art. 100 kpc – jak w punkcie III.

SSO Alicja Dziekańska SSO Andrzej Kubica SSO Tomasz Szczurowski